

2 ðî 2 øÆÛ î Ûî ° ê²î 2 Û î 2 ä° ðÆ Ð²Ø²Èè²ð²Û

î ð° ,Æî 2 ÛÆÛ Ð²Ø²î 2 ð¶àî àòèàòØÛ² èàòÃÛ²Û àòØ° òàòÛò

´ 2î 2È²î ðÆ î ðÃ²î 2 Û î ð²¶ðàî
ëáí áñáÕ áöë³ ÝáÕÝ»ñÇ Ñ³ Û³ ñ

ՀԻՅՆ ԿԱՆՈՒՆԱԿՈՒՄ	
ՔՁԵ Ի. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՅՈՒՅՑ	3
1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրությունները	4
2. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և բակալավրի ծրագրի աշխատաձևայլը	5
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները	5
4. Բակալավրի կրթական ծրագիրը և ավարտական պահանջները	5
4.1. Ուսումնական ծրագիրը	5
4.1.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ – տնտեսագիտական կրթամաս	7
4.1.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս	8
4.1.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս	9
4.1.4. Հատուկ մասնագիտական կրթամաս	14
4.1.5. Կրթական այլ մոդուլներ	17
4.2. Ավարտական պահանջները	17
4.2. 1. Ընդհանուր ավարտական պահանջներ	17
4.2.2. Մասնագիտական ավարտական պահանջներ	18
5. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը	18
5.1. Համակարգի հիմնադրությունները	18
5.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը	19
5.3. Կիրարկման ընթացակարգը	22
5.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը	22
6. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը	23
7. Ուսման առաջադիմությունը	24
8. Դասընթացի վերահանձնումը և կրկնումը	25
9. Ծրագրի եզրափակիչ ատեստավորումը	26
10. Կրեդիտների փոխանցումը	27
11. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը	27
12. ՀԻՅՆ ԿԱՆՈՒՆԱԿՈՒՄ Ի ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ	28
13. ՀԻՅՆ ԿԱՆՈՒՆԱԿՈՒՄ Ի ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ	29
14. ՀԻՅՆ ԿԱՆՈՒՆԱԿՈՒՄ Ի ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ	30

Մաս 1. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Կրեդիտային համակարգը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման /արժեվորման/, կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:

Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպայում բարձրագույն կրթական տարածքում ուսանողների ձեռքբերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,

- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական շրջագրի գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,

- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների համառոտագրերը և հատկացված կրեդիտները, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են վաղօրոք /տպագրվում և/կամ տեղադրվում են ԱՏԿՀ կայքէջում/:

ECTS կրեդիտը դասընթացը ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ժամաքանակով արտահայտված ուսումնական բեռնվածքի չափման պայմանական միավորն է, որը տրվում է ուսանողին նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,

- կրեդիտը չափում է միայն ուսանողի ուսումնական բեռնվածքը և նրա ուսումնական աշխատանքի /ուսումնառության ծավալը,

- կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախատեսված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների ողջ

քանակը՝ քննական արդյունքների /գնահատականների կամ թվանշանների/ հետ միասին,

- կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշում նրա ստացած թվանշանները,

- կրեդիտը չի չափում ուսանողի գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով: Կրեդիտային և գնահատման համակարգերի միջև փոխադարձ ներգործություն չկա:

2. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և բակալավրի ծրագրի աշխատաձևավալը

1.ՍՏԿ համալսարանում բակալավրի կրթական աստիճանում առկա ուսուցմամբ ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:

2. ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ ուսումնական բեռնվածությանը:

3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային:

4.Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը, 45 ժամ է, որը համարժեք է 1.5 ակադեմիական կրեդիտի:

5.Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը կազմում է 24-30 ժամ (Առանց ֆիզդաստիարակության պարապմունքների):

6.Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում 60 կրեդիտ:

7. Ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:

8. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատաձևավալը 240 կրեդիտ է:

3.Դասընթացները և կրթական մոդուլները

1.Ուսումնական ծրագրերում ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների նշումով:

2.Մեծածավալ դասընթացները բաժանվում են առանձին կրթական մոդուլների՝ յուրաքանչյուրը 1 կիսամյակ տևողությամբ: Դասընթացի բաժանումը մոդուլների կատարվում է այնպես, որ այն յուրացվի հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

3.Դասընթացները՝ կրթական մոդուլները, իրենց բնույթով բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝

ա/ պարտադիր դասընթացներ, որոնք ամրագրված են որոշակի կիսամյակներում,

բ/ կամընտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

4. Բակլավրի կրթական ծրագիրը և ավարտական պահանջները

4.1. Ուսումնական ծրագիրը

Բակլավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է հինգ հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ – տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներ: Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը ըստ մասնագիտությունների բերված է ստորև.

«ԷՆՅԻՅ. ՇԻ ՏՈՒՆՈՒՄ» ԱՅ ԵՅՅ. ՇԻ ՏՈՒՆՈՒՄ

Ի նԱՅ ԱՅ Ե	Ի ն՝ՇԻ Կ՝ն	Յ ԵԱԿԱՅ Ե- ՍՏՈՒՆՈՒՄ ՆՇ ԱՅ ԿՅ ԿԱ
ԱՅՈՒՆՅ ԿՏՈՒ ՆՈՒՄ ՅՇԻ Յ Ն՝ ԵՏՇՅ Ե- Ի ԿԻ յԵՅ. ՇԻ ՅԻՅԿ ՅՅ ՆԻ Յ ԿՇ ԻՅ ՍԱԿԻ ՆՅ ԻՅ Կ	36 32 4	12 10 2
ԱՅՈՒՆՅ ԿՏՈՒ ԱՅ ԱՅՈՒՆՅ ՇԻ ՅԻՅԿ ՍԿՅ. ՇԻ ՅԻՅԿ ՅՅ ՆԻ Յ ԿՇ ԻՅ ՍԱԿԻ ՆՅ ԻՅ Կ	10 8 2	5 4
ԱՅՈՒՆՅ ԿՏՈՒ ԱՅ ԵՅՅ. ՇԻ ՅԻՅԿ ԻՏՈՒՆՅ ՍՇԿ Յ ԵԵՅԻ Յ ԿՅՍՇ	160 4	37 2
ԵՅԻ ՏՈՒ ԱՅ ԵՅՅ. ՇԻ ՅԻՅԿ Յ ԵԱԿԱՅ ԵՅՍՇ	10	4
Ի նԱՅ ԻՅ Կ ՍԵ ՍՏՈՒՆՈՒՄ	24	4
ԱՅՈՒՆՅ ԱՅԿԱ	240	62

«ԵԿՅՈՒՆՅԻ ՇԻՅ ՆՅ ԵՐՏՈՒՆՅԻ ԿՅ ԿՅՅՅ» ԱՅ ԵՅՅ. ՇԻ ՏՈՒՆՈՒՄ

Ի նԱՅ ԱՅ Ե	Ի ն՝ՇԻ Կ՝ն	Յ ԵԱԿԱՅ Ե- ՍՏՈՒՆՈՒՄ ՆՇ ԱՅ ԿՅ ԿԱ
ԱՅՈՒՆՅ ԿՏՈՒ ՆՈՒՄ ՅՇԻ Յ Ն՝ ԵՏՇՅ Ե- Ի ԿԻ յԵՅ. ՇԻ ՅԻՅԿ ՅՅ ՆԻ Յ ԿՇ ԻՅ ՍԱԿԻ ՆՅ ԻՅ Կ	36 32 4	12 10 2
ԱՅՈՒՆՅ ԿՏՈՒ ԱՅ ԱՅՈՒՆՅ ՇԻ ՅԻՅԿ ՍԿՅ. ՇԻ ՅԻՅԿ ՅՅ ՆԻ Յ ԿՇ ԻՅ ՍԱԿԻ ՆՅ ԻՅ Կ	10 8 2	5 4
ԱՅՈՒՆՅ ԿՏՈՒ ԱՅ ԵՅՅ. ՇԻ ՅԻՅԿ ԻՏՈՒՆՅ ՍՇԿ Յ ԵԵՅԻ Յ ԿՅՍՇ	160 4	37 2
ԵՅԻ ՏՈՒ ԱՅ ԵՅՅ. ՇԻ ՅԻՅԿ Յ ԵԱԿԱՅ ԵՅՍՇ	10	4
Ի նԱՅ ԻՅ Կ ՍԵ ՍՏՈՒՆՈՒՄ	24	4
ԱՅՈՒՆՅ ԱՅԿԱ	240	62

«ԱՅԿ ԿԵՆՏՐ» ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ

Դասակարգում	Դասակարգում	ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ
ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	36	18
ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	18	5
ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	160 2	36 1
ԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	10 2	4
Դասակարգում	24	4
ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	240	62

«Հաշվապահական հաշվառում» մասնագիտություն

Դասակարգում	Դասակարգում	ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ
ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	36	18
ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	18	5
ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	160 2	36 1
ԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	10 2	4
Դասակարգում	24	4
ԱՅԿ ԿԵՆՏՐԻ ԳՐԱԳՐՈՒՄ	240	62

Ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը ծրագրում ըստ ուսումնական տարիների սահմանափակված է հետևյալ չափորոշիչներով.

1-ին տարի	2-րդ տարի	3-րդ տարի	4-րդ տարի
30 ժամ*	28 ժամ*	26 ժամ*	24 ժամ*

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանված է 20- շաբաթյա տևողությունը, որից 16 –ը հատկացվում է տեսական ուսուցման, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանի համար: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն /10% թույլատրելի շեղումով/, իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատաձևվալը համապատասխանում է 240 կրեդիտի:

4.1.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ – տնտեսագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ – տնտեսագիտական /ՀՍ/ կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և

կամընտրական: Դրանց առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսկան հենքի ձևավորմանը:

ՀՍ պարտադիր դասընթացներ

ՀՍ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ) ¹	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	32 (8/24/0)	1	ստուգարք
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	32 (8/24/0)	2	քննություն
Ռուսաց լեզու-1	4	64 (0/64/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-2	4	64 (0/64/0)	2	ստուգարք
Օտար լեզու-1 ²	4	64 (0/64/0)	1	ստուգարք
Օտար լեզու-2	4	64 (0/64/0)	2	ստուգարք
Լրացուցիչ լեզվական դասընթաց (Ռուսաց լեզու-3 կամ Օտար լեզու-3)	4	64 (0/64/0)	3	քննություն
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	32 (24/8/0)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	32 (24/8/0)	2	քննություն
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	64 (48/16/0)	3	քննություն
Ֆիզդաստիարակություն	-	128 (0/128/0)	1,2,3,4	ստուգարք

ՀՍ կամընտրական դասընթացներ

ՀՍ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Քաղաքագիտություն	2	32 (32/0/0)	4	ստուգարք
Երավագիտություն				ստուգարք
Մշակութաբանություն	2	32 (32/0/0)	3	ստուգարք
Կրոնների պատմություն				ստուգարք

¹ Այսուհետ՝ *դ* – դասախոսություն, *գ* – գործնական կամ սեմինար պարապմունք, *լ* – լաբորատոր աշխատանք:

² Անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն

4.1.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ) կրթամասը նույնպես ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամրնտրական:

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Համակարգչից օգտվելու հմտություններ</i>	2	32 (8/24/0)	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Քաղաքացիական պաշտպանություն</i>	2	32 (24/8/0)	5	<i>ստուգարք</i>
<i>Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն</i>	2	32 (8/24/0)		<i>ստուգարք</i>
<i>Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ</i>	2	32 (32/0/0)	1	<i>ստուգարք</i>

ԸՄԲ կամրնտրական դասընթացներ

ԸՄԲ կամրնտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու մեկը.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ</i>	2	32 (32/0/0)	1	<i>ստուգարք</i>

4.1.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

Կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) կրթամասը նպատակաուղղված է տվյալ մասնագիտությամբ պատրաստությունն իրականացնելու գործառույթի կատարմանը: Դրա բովանդակությունը, դասընթացների կազմը և դրանց կրեդիտատարությունը առանձին մասնագիտությունների համար բերված են ստորև.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Արտ. երկրներին պետության և իրավունքի պատմություն 1	5	64 (32/32/0)	1	քննություն
Պետության և իրավունքի տեսություն -1	5	96 (32/64/0)	1	քննություն
Պետության և իրավունքի տեսություն -2	8	128 (48/80/0)	2	քննություն
Իրավագիտության ներածություն	2	32 (16/16/0)	1	ստուգարք
Արտ. երկրներին պետության և իրավունքի պատմություն 2	4	64 (36/28/0)	2	քննություն
Հայաստանի պետության և իրավունքի պատմություն	4	64 (32/32/0)	2	քննություն
Արտ. երկրներին սահմանադրական իրավունք	5	64 (32/32/0)	3	քննություն
Հոռմեական /մասնավոր/ իրավունք	2	32 (20/12/0)	2	ստուգարք
ՀՀ քաղաքացիական իրավունք - 1	4	64 (32/32/0)	3	քննություն
ՀՀ քրեական իրավունք - 1	5	96 (32/64/0)	3	քննություն
ՀՀ սահմանադրական իրավունք	4	64 (10/54/0)	3	ստուգարք
ՀՀ վարչական իրավունք	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Միջազգային մասնավոր իրավունք	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
ՀՀ քաղաքացիական իրավունք - 2	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
ՀՀ քրեական իրավունք - 2	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
ՀՀ քաղաքացիական դատավարություն - 1	4	64 (0/64/0)	4	ստուգարք
ՀՀ քրեական դատավարություն - 1	4	64 (32/32/0)	4	ստուգարք
ՀՀ քաղաքացիական իրավունք - 3	5	64 (32/32/0)	5	քննություն
ՀՀ քրեական իրավունք - 3	4	64 (32/32/0)	5	քննություն
ՀՀ քաղաքացիական դատավարություն - 2	5	64 (32/32/0)	5	քննություն
ՀՀ քրեական դատավարություն -2	4	64 (32/32/0)	5	քննություն
Միջազգային հանրային իրավունք	4	64 (32/32/0)	5	ստուգարք
ՀՀ քաղաքացիական դատավարություն - 3	6	96 (56/40/0)	6	քննություն
ՀՀ քրեական դատավարություն -3	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Միջազգային մասնավոր իրավունք	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Մաքսային իրավունք	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Տնտեսական իրավունք	4	64 (32/32/0)	6	ստուգարք
Բնապահպանական իրավունք	2	32 (20/12/0)	6	ստուգարք

ՀՀ աշխատանքային իրավունք	5	64 (32/32/0)	7	քննություն
ՀՀ ֆինանսական իրավունք	5	64 (32/32/0)	7	քննություն
Մունիցիպալ իրավունք	6	96 (64/32/0)	7	քննություն
ՀՀ ընտանեկան իրավունք	5	64 (32/32/0)	7	ստուգարք
Հարկային իրավունք	6	64 (48/16/0)	7	քննություն
ՀՀ հողային իրավունք	6	80 (40/40/0)	8	քննություն
Կրիմինոլագիա	5	80 (48/32/0)	8	քննություն

«Հաշվողական տեխնիկա և ծրագրավորում» ԱՅ ԵՄՅ . ՇԻ ձՈՒՅՈՒՄ

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Մաթեմատիկական անալիզ -1	5	64 (32/32/0)	1	քննություն
Քոմպյուտերների կիրառում և ծրագրավորում	5	96 (32/64/0)	1	քննություն
Մաթեմատիկական անալիզ -2	8	128 (48/80/0)	2	քննություն
Մասնագիտության ներածություն	2	32 (16/16/0)	1	ստուգարք
Կիրառական վիճակագրություն և հավանականությունների տեսություն	4	64 (36/28/0)	2	քննություն
Կիրառական տեղեկատվական համակարգերի տեսություն	4	64 (32/32/0)	2	քննություն
Համակարգչագիտություն և ծրագրավորում	5	64 (32/32/0)	3	քննություն
ԷՀՄ և ծրագրավորում	2	32 (20/12/0)	2	ստուգարք
Մաթեմատիկական տրամաբանություն	4	64 (32/32/0)	3	քննություն
Համակարգային ծրագրավորում	5	96 (32/64/0)	3	քննություն
Քոմպյուտերային գրաֆիկա	4	64 (10/54/0)	3	ստուգարք
Գործույթների հետազոտման մաթեմատիկական մեթոդներ	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Քոմպյուտերային ցանցեր և հեռահաղորդակցություն	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Անցումային տնտեսության տեսություն	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Համաշխարհային տնտեսություն	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Գործավարություն օտար լեզվով	4	64 (0/64/0)	4	ստուգարք
Ձեռնարկատիրական իրավունք	4	64 (32/32/0)	4	ստուգարք
Միջազգային տնտեսագիտություն	5	64 (32/32/0)	5	քննություն
Միկրոտնտեսագիտություն	4	64 (32/32/0)	5	քննություն

Ձեռնարկության էկոնոմիկա	5	64 (32/32/0)	5	քննություն
Էկոնոմետրիկա	4	64 (32/32/0)	5	քննություն
Ագրարային սեկտորի էկոնոմիկա	4	64 (32/32/0)	5	ստուգարք
Տնտեսագիտական մտքի պատմություն	6	96 (56/40/0)	6	քննություն
Հաշվապահական հաշվառում և աուդիտ	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Տնտեսական վիճակագրություն	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Մակրոտնտեսագիտություն	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Ֆինանսական շուկաներ	4	64 (32/32/0)	6	ստուգարք
Ծառայությունների ոլորտի էկոնոմիկա	2	32 (20/12/0)	6	ստուգարք
Բանկային գործ	5	64 (32/32/0)	7	քննություն
Մարդկային ռեսուրսներ և աշխատանքի էկոնոմիկա	5	64 (32/32/0)	7	քննություն
Մենեջմենթի հիմունքներ	6	96 (64/32/0)	7	քննություն
Մարքեթինգի հիմունքներ	5	64 (32/32/0)	7	ստուգարք
Ֆինանսներ	6	64 (48/16/0)	7	քննություն
Տնտեսության պետական կարգավորում	6	80 (40/40/0)	8	քննություն
Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում	5	80 (48/32/0)	8	քննություն

«Ֆինանսներ» ՍՅԵՅ · ՇԻ ՃՈՒՅՈՒՄ

Սողուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Գիսամյակ	Գնահատման ձևը
Տնտեսագիտության ներածություն	5	64 (32/32/0)	1	քննություն
Մաթեմատիկական անալիզ -1	5	96 (32/64/0)	1	քննություն
Մաթեմատիկական անալիզ -2	8	128 (48/80/0)	2	քննություն
Վերլուծական երկրաչափություն և գծային հանրահաշիվ 1	2	32 (16/16/0)	1	ստուգարք
Վերլուծական երկրաչափություն և գծային հանրահաշիվ 1	4	64 (36/28/0)	2	քննություն
Տնտեսագիտության տեսություն -1	4	64 (32/32/0)	2	քննություն
Տնտեսագիտության տեսություն -2	5	64 (32/32/0)	3	քննություն
Տնտեսական պատմություն-1	2	32 (20/12/0)	2	ստուգարք
Տնտեսական պատմություն-2	4	64 (32/32/0)	3	քննություն
Գործույթների հետազոտման մաթ. մեթոդներ	5	96 (32/64/0)	3	քննություն
Տնտեսական ինֆորմատիկա	4	64 (10/54/0)	3	ստուգարք

Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Տնտեսական իրավիճակների մոդելավորում	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Անցումային տնտեսության տեսություն	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Համաշխարհային տնտեսություն	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Գործավարություն օտար լեզվով	4	64 (0/64/0)	4	ստուգարք
Ձեռնարկատիրական իրավունք	4	64 (32/32/0)	4	ստուգարք
Միջազգային տնտեսագիտություն	5	64 (32/32/0)	5	քննություն
Միկրոտնտեսագիտություն	4	64 (32/32/0)	5	քննություն
Ձեռնարկության էկոնոմիկա	5	64 (32/32/0)	5	քննություն
Էկոնոմետրիկա	4	64 (32/32/0)	5	քննություն
Ազրարային սեկտորի էկոնոմիկա	4	64 (32/32/0)	5	ստուգարք
Տնտեսագիտական մտքի պատմություն	6	96 (56/40/0)	6	քննություն
Հաշվապահական հաշվառում և աուդիտ	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Տնտեսական վիճակագրություն	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Մակրոտնտեսագիտություն	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Ֆինանսական շուկաներ	4	64 (32/32/0)	6	ստուգարք
Ծառայությունների ոլորտի էկոնոմիկա	2	32 (20/12/0)	6	ստուգարք
Բանկային գործ	5	64 (32/32/0)	7	քննություն
Մարդկային ռեսուրսներ և աշխատանքի էկոնոմիկա	5	64 (32/32/0)	7	քննություն
Մենեջմենթի հիմունքներ	6	96 (64/32/0)	7	քննություն
Մարքեթինգի հիմունքներ	5	64 (32/32/0)	7	ստուգարք
Ֆինանսներ	6	64 (48/16/0)	7	քննություն
Տնտեսության պետական կարգավորում	6	80 (40/40/0)	8	քննություն
Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում	5	80 (48/32/0)	8	քննություն

«Հաշվապահական հաշվառում» ՄՅԵՅՅ. ՇԻ ՁԾՁԾԾԾ

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Տնտեսագիտության ներածություն	5	64 (32/32/0)	1	քննություն
Մաթեմատիկական անալիզ -1	5	96 (32/64/0)	1	քննություն
Մաթեմատիկական անալիզ -2	8	128 (48/80/0)	2	քննություն
Վերլուծական երկրաչափություն և գծային հանրահաշիվ 1	2	32 (16/16/0)	1	ստուգարք

Վերլուծական երկրաչափություն և գծային հանրահաշիվ 1	4	64 (36/28/0)	2	քննություն
Տնտեսագիտության տեսություն -1	4	64 (32/32/0)	2	քննություն
Տնտեսագիտության տեսություն -2	5	64 (32/32/0)	3	քննություն
Տնտեսական պատմություն-1	2	32 (20/12/0)	2	ստուգաք
Տնտեսական պատմություն-2	4	64 (32/32/0)	3	քննություն
Գործույթների հետազոտման մաթ. մեթոդներ	5	96 (32/64/0)	3	քննություն
Տնտեսական ինֆորմատիկա	4	64 (10/54/0)	3	ստուգաք
Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Տնտեսական իրավիճակների մոդելավորում	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Անցումային տնտեսության տեսություն	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Համաշխարհային տնտեսություն	4	64 (32/32/0)	4	քննություն
Գործավարություն օտար լեզվով	4	64 (0/64/0)	4	ստուգաք
Ձեռնարկատիրական իրավունք	4	64 (32/32/0)	4	ստուգաք
Միջազգային տնտեսագիտություն	5	64 (32/32/0)	5	քննություն
Միկրոտնտեսագիտություն	4	64 (32/32/0)	5	քննություն
Ձեռնարկության էկոնոմիկա	5	64 (32/32/0)	5	քննություն
Էկոնոմետրիկա	4	64 (32/32/0)	5	քննություն
Ագրարային սեկտորի էկոնոմիկա	4	64 (32/32/0)	5	ստուգաք
Տնտեսագիտական մտքի պատմություն	6	96 (56/40/0)	6	քննություն
Հաշվապահական հաշվառում և աուդիտ	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Տնտեսական վիճակագրություն	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Մակրոտնտեսագիտություն	4	64 (32/32/0)	6	քննություն
Ֆինանսական շուկաներ	4	64 (32/32/0)	6	ստուգաք
Ծառայությունների ոլորտի էկոնոմիկա	2	32 (20/12/0)	6	ստուգաք
Բանկային գործ	5	64 (32/32/0)	7	քննություն
Մարդկային ռեսուրսներ և աշխատանքի էկոնոմիկա	5	64 (32/32/0)	7	քննություն
Մենեջմենթի հիմունքներ	6	96 (64/32/0)	7	քննություն
Մարքեթինգի հիմունքներ	5	64 (32/32/0)	7	ստուգաք
Ֆինանսներ	6	64 (48/16/0)	7	քննություն
Տնտեսության պետական կարգավորում	6	80 (40/40/0)	8	քննություն
Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում	5	80 (48/32/0)	8	քննություն

Ծրագրի մասնագիտական հատվածում նախատեսված է նաև 2-ական կրեդիտ աշխատաձևով կուրսային 2 աշխատանքների կատարում, որոնց արդյունքների ստուգումը իրականացվում է տարբերակված գնահատման եղանակով (թվանշանով):

4.1.4. Հատուկ մասնագիտական կրթամաս

Կրթական ծրագրում հատուկ մասնագիտական (ՀՄԴ) կրթամասի առկայությունը պայմանավորված է տվյալ մասնագիտության որոշ ոլորտների առավել խորը ուսուցմամբ, որը բխում է ծրագրի նպատակներից և խնդիրներից: ՀՄԴ կրթամասով նախատեսվող ուսումնական աշխատաձևերը կազմում է 12 կրեդիտ:

«ԲՆՅ ԻՅ . ՇԻ ճՈՂՃՈՅ» ՍՅ ԵՄՅ . ՇԻ ճՈՂՃՈՅ

Սողուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևեր
ՀՀ իրավապահ մարմիններ	2	32 (20/12/0)	5	ստուգարք
Մտավոր սեփականության իրավունք				
Բանկային իրավունք				
Միջազգային պայմանագրային իրավունք	2	32 (20/12/0)	6	ստուգարք
Դատական բժշկություն				
Սեփականության իրավունք				
Դիվանագիտական իրավունք	3	32 (32/0/0)	7	ստուգարք
Ժառանգական իրավունք				
Իրավաբանական տեղեկատվական համակարգեր				
Դատական հոգեբանություն	3	32 (32/0/0)	7	ստուգարք
Նոտարիատը ՀՀ-ում				
ՀՀ փաստաբանական ծառայություն				

*) 5-8 կիսամյակներում վեց ամբիոնի գծով նախատեսված 24 հատուկ դասընթացից յուրաքանչյուր կիսամյակում ուսանողն ընտրում է մեկը՝ չկրկնելով ամբիոնը:

« Հաշվողական տեխնիկա և ծրագրավորում» ՍՅ ԵՄՅ . ՇԻ ճՈՂՃՈՅ

Սողուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևեր
ՀՀ իրավապահ մարմիններ	2	32 (20/12/0)	5	ստուգարք
Մտավոր սեփականության իրավունք				
Բանկային իրավունք				
Միջազգային պայմանագրային իրավունք	2	32 (20/12/0)	6	ստուգարք
Դատական բժշկություն				

<i>Մեփականության իրավունք</i>				
<i>Դիվանագիտական իրավունք</i>	3	32 (32/0/0)	7	ստուգարք
<i>Ժառանգական իրավունք</i>				
<i>Իրավաբանական տեղեկատվական համակարգեր</i>				
<i>Դատական հոգեբանություն</i>	3	32 (32/0/0)	7	ստուգարք
<i>Նոտարիատը ՀՀ-ում</i>				
<i>ՀՀ փաստաբանական ծառայություն</i>				

*) 5-8 կիսամյակներում վեց ամբիոնի գծով նախատեսված 24 հատուկ դասընթացից յուրաքանչյուր կիսամյակում ուսանողն ընտրում է մեկը՝ չկրկնելով ամբիոնը:

«Ֆինանսներ» ՍՅԵՅ՝ ՇԻ ճԹՁԹԿ

Մոդուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>ՀՀ իրավապահ մարմիններ</i>	2	32 (20/12/0)	5	ստուգարք
<i>Մտավոր սեփականության իրավունք</i>				
<i>Բանկային իրավունք</i>				
<i>Միջազգային պայմանագրային իրավունք</i>	2	32 (20/12/0)	6	ստուգարք
<i>Դատական բժշկություն</i>				
<i>Մեփականության իրավունք</i>				
<i>Դիվանագիտական իրավունք</i>	3	32 (32/0/0)	7	ստուգարք
<i>Ժառանգական իրավունք</i>				
<i>Իրավաբանական տեղեկատվական համակարգեր</i>				
<i>Դատական հոգեբանություն</i>	3	32 (32/0/0)	7	ստուգարք
<i>Նոտարիատը ՀՀ-ում</i>				
<i>ՀՀ փաստաբանական ծառայություն</i>				

*) 5-8 կիսամյակներում վեց ամբիոնի գծով նախատեսված 24 հատուկ դասընթացից յուրաքանչյուր կիսամյակում ուսանողն ընտրում է մեկը՝ չկրկնելով ամբիոնը:

Մոդուլ-դասընթաց *)	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>ՀՀ իրավապահ մարմիններ</i>	2	32 (20/12/0)	5	ստուգարք
<i>Մտավոր սեփականության իրավունք</i>				
<i>Բանկային իրավունք</i>				
<i>Միջազգային պայմանագրային իրավունք</i>	2	32 (20/12/0)	6	ստուգարք
<i>Դատական բժշկություն</i>				
<i>Սեփականության իրավունք</i>				
<i>Դիվանագիտական իրավունք</i>	3	32 (32/0/0)	7	ստուգարք
<i>Ժառանգական իրավունք</i>				
<i>Իրավաբանական տեղեկատվական համակարգեր</i>				
<i>Դատական հոգեբանություն</i>	3	32 (32/0/0)	7	ստուգարք
<i>Նոտարիատը ՀՀ-ում</i>				
<i>ՀՀ փաստաբանական ծառայություն</i>				

*) 5-8 կիսամյակներում վեց ամբիոնի գծով նախատեսված 24 հատուկ դասընթացից յուրաքանչյուր կիսամյակում ուսանողն ընտրում է մեկը՝ չկրկնելով ամբիոնը:

4.1.5. Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Ուսումնական (հաշվողական) պրակտիկա</i>	4	4	
<i>Արտադրական պրակտիկա</i>	4	6	ստուգարք
<i>Ամփոփիչ մասնագիտական քննություն</i>	4	8	քննություն
<i>Ավարտական աշխատանք</i>	12	8	քննություն

4.2. Ավարտական պահանջները

4.2. 1. Ընդհանուր ավարտական պահանջներ

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԱՏԿՀ ուսանողը պետք է հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (ներառյալ կուրսային աշխատանքները և պրակտիկաները), որոնց համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)³ պետք է կազմի առնվազն 8,00՝ ներառյալ 4 կրեդիտ արժեքով մասնագիտական ամփոփիչ քննությունը և 12 կրեդիտ արժեքով ավարտական աշխատանքը:
2. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն 36 կրեդիտ *հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից* (այդ թվում՝ 4 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 10 կրեդիտ՝ *մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից* (ներառյալ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 24 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորման ձևերից:

4.2.2. Մասնագիտական ավարտական պահանջներ

3. Մնացած կրեդիտների բովանդակային կազմը (158 կրեդիտ) սահմանվում է՝ ելնելով նշված մասնագիտություններով բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, որը լրացվում է ընդհանուր մասնագիտական կրթամասի (տես կետ 4.1.3) և հատուկ մասնագիտական կրթամասի (տես կետ 4.1.4) առաջարկվող առարկայացանկերով:

5. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

5.1. Համակարգի հիմնադրույթները

1. ԱՏԿՀ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգ, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝
  - ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը և բարելավել դասահաճախումները,
  - բ) անհատական առաջադրանքների և ընթացիկ ստուգումների (քննությունների) օգնությամբ բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման արժանահավատությունն ու օբյեկտիվությունը՝ գիտելիքների գնահատման ընթացքում հաշվի առնելով ուսումնական գործընթացի մի շարք բաղադրիչներ և դրանց կարևորության աստիճանը:
2. Գիտելիքների ստուգումը և գնահատումը պարունակում են հետևյալ բաղադրիչները՝
  - ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,

³ ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տես 6-րդ բաժնի 7-րդ կետը:

- բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգումներ),
- գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում,
- դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (կրթական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

5.2. *Գնահատման մեթոդաբանությունը*

1. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (կրթական մոդուլների) աշխատաձևավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձևավորման մեջ՝ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

ա) եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,

բ) առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ:

Յուրաքանչյուր կիսամյակային քննաշրջանում ներառված են *եզրափակիչ գնահատումով* առավելագույնը 4 մասնագիտական դասընթաց, բացառությամբ առաջին կիսամյակի, որտեղ այդ դասընթացների քանակը սահմանափակվում է 3-ով:

2. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացը* քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն: Ընթացիկ քննությունները պարտադիր կերպով անց են կացվում գրավոր, իսկ եզրափակիչ քննության ձևը դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի ղեկանը:
3. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացը* գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 4 ընթացիկ ստուգումների (գնահատումների) արդյունքներով: Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների, անհատական առաջադրանքների (ռեֆերատ, էսսե և այլն) և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն ընտրում է դասընթացը կազմակերպող ամբիոնը:
4. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Q_{\text{ար}}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ $Q_{մաս.}$, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 4 միավոր: Դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանը գնահատվում է հետևյալ սանդղակով.

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը (%)	Հատկացվող միավորը
90-100	4
80-90	3
70-80	2
60-70	1
<60	0

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների արդյունքներից ($\Sigma P_{ընթ.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,

գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($P_{եզր.}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 8 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունաբար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{ար} = Q_{մաս.} + \Sigma P_{ընթ.} + P_{եզր.} :$$

Ըստ այդմ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով).

Աղյուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	$Q_{մաս.}$	$P_{ընթ.1}$	$P_{ընթ.2}$	$P_{եզր.}$	$Q_{ար}$
Միավորը	4	4	4	8	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 3 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 3 և 4 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 6 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար գնահատականը կլինի՝

$$Q_{ար} = 3 + 3 + 4 + 6 = 16 :$$

5. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունաբար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Գ_{ար}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ $Գ_{մաս.}$, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 4 միավոր: Մասնակցության աստիճանը գնահատվում է համաձայն *աղյուսակ 1*-ում բերված սանդղակի:

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 4 ընթացիկ ստուգումների արդյունքներից ($\sum U_{ընթ.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունաբար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գ_{ար} = Գ_{մաս.} + \sum U_{ընթ.} :$$

Ըստ այդմ, *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացն* ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով).

Աղյուսակ 3.

Գնահատման բաղադրամասը	$Գ_{մաս.}$	$U_{ընթ. 1}$	$U_{ընթ. 2}$	$U_{ընթ. 3}$	$U_{ընթ. 4}$	$Գ_{ար}$
Միավորը	4	4	4	4	4	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 4 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 3, 2, 3 և 4 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար գնահատականը կլինի՝

$$Գ_{ար} = 2 + 3 + 2 + 3 + 4 = 14:$$

6. Դասընթացների գնահատման վերը նկարագրված եղանակները կիրառվում են միայն *մասնագիտական կրթամասի* բաղկացուցիչ դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) գնահատման համար: *Հումանիտար ու սոցիալ-տնտեսագիտական և մաթեմատիկական ու բնագիտական կրթամասերի* բաղկացուցիչ դասընթացների գնահատումն իրականացվում է ավանդական եղանակով (ստուգարք կամ 20 միավորանոց սանդղակով գնահատվող եզրափակիչ քննություն): Պրակտիկաները գնահատվում են ստուգարքի ձևով:

7. Քննության գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն գանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպ-

քում՝ երկօրյա ժամկետում դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև նաև ֆակուլտետի դեկանին:

5.3. Կիրարկման ընթացակարգը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշներն ուսանողներին տրամադրվում են նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):
2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմվում են ֆակուլտետների և հաստատվում ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնամեթոդական վարչություն:
3. Ընթացիկ քննություններն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7-8-րդ և 15-16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ քննության օրը ուսանողն ազատվում է դասերից:
4. Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում յուրաքանչյուր 4 շաբաթը մեկ (8-րդ կիսամյակում՝ յուրաքանչյուր 2 շաբաթը մեկ): Ընթացիկ ստուգումն անց է կացնում տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսը՝ առարկայի՝ դասացուցակով հատկացված ժամերին (ուսանողը դասերից չի ազատվում):
5. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշրջաններում՝ 17-20-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 9-10-րդ շաբաթներում):

5.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. ԱՄԿՀ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 4.

Միավորը	Գնահատականը
18-20	«Գերազանց»
13-17	«Լավ»
8-12	«Բավարար»
0-7	«Անբավարար»
0	«Չներկայացած»
-	«Ստուգված» «Չստուգված»

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ 18 («գերագ.»)):

2. Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին *վարկանիշային միավորներ* չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի *միջին որակական գնահատականի* վրա:

6. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԱՏԿՀ ֆակուլտետները յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*⁴, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:
2. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ ընթացքում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:
3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները⁵
  - *գումարային կրեդիտների* քանակը,
  - *գնահատված կրեդիտների* քանակը,
  - *վարկանիշային միավորները*,
  - *միջին որակական գնահատականը*:
4. *Գումարային կրեդիտը (Կ)* կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:
5. *Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ)* գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է տարբերակված գնահատականներով:

⁴ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակը կցված է սույն կարգին:

⁵ Տե՛ս ակադեմիական տեղեկագրի կից օրինակը:

$$\mathbb{I} = \sum \hat{I}_i \text{ » } \mathbb{I} \quad i :$$

6. Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$i\mathbb{I} = \sum \hat{I}_i \text{ » } \mathbb{I} \quad i \times \mathbb{I}_{\text{արդյունք}}$$

որտեղ $\mathbb{I}_{\text{արդյունք}}$ -ը տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է (օրինակ, եթե 5 կրեդիտանոց դասընթացը գնահատվել է 12, ապա տվյալ դասընթացից վարկանիշային միավորը հավասար է 5 կրեդիտ $\times$ 12 = 60` 100 հնարավորից):

7. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ).

$$\mathbb{I} = \frac{i\mathbb{I}}{\mathbb{I}}$$

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են *կիսամյակային* (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և *արդյունարար* (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

7. Ուսման առաջադիմությունը

- Ըստ ուսման առաջադիմության` ուսանողները դասակարգվում են` *առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում* գտնվող և *հեռացման ենթակա* :
- Ուսանողը համարվում է *առաջադիմող*, եթե`
  - կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ միջին ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով),
  - հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների⁶ կրեդիտները,
  - ապահովել է բակալավրի կրթական աստիճանում ուսանողի համար սահմանված կիսամյակային ՄՈԳ-ի 8,00 նվազագույն շեմը:
- Ուսանողը համարվում է *փորձաշրջանի կարգավիճակում*, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված երեք պայմաններից որևէ մեկը:

⁶ Տես դասընթացների ա) խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ:

4. Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:
5. Բակալավրի կրթական ծրագրի համար փորձաշրջանի տևողությունը համընկնում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանին:
6. Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից:
7. Միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներքուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց *վարկանիշային միավորների* օգնությամբ:
8. Ուսանողի բացարձակ առաջադիմությունը չափվում է *միջին որակական գնահատականով*:

8. Դասընթացի վերահանձնումը և կրկնումը

1. Դրական գնահատված դասընթացի քննության/ստուգման կրկնում (վերահանձնում) չի թույլատրվում:
2. Հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքում բաց թողնված դասաժամերը հաշվի չեն առնվում դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանը որոշելիս, եթե այն հավաստող սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքը ներկայացվում է հաճախումները վերսկսելուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
3. Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում դեկանատում գրանցված սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքի կամ դիմումի առկայության դեպքում:
4. Հարգելի պատճառով ընթացիկ քննությանը կամ ստուգմանը չներկայացած ուսանողն այն կարող է վերահանձնել մինչև հաջորդ ընթացիկ քննությունը/ստուգումն ընկած ժամանակահատվածում՝ նախապես այն համաձայնեցնելով դեկանատի/ պարապոդ դասախոսի հետ:
5. Հարգելի պատճառներով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողը դեկանատի թույլտվությամբ քննաշրջանի ընթացքում կարող է վերահանձնել այն:
6. Եզրափակիչ քննությունից «անբավարար» գնահատական ստացած կամ անհարգելի պատճառներով դրան չմասնակցած ուսանողը ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում կարող է վերահանձնել այն, եթե տվյալ դասընթացից նրա արդյունարար գնահատականը ցածր է «բավարար» գնահատականից:
7. Սահմանված ժամկետներում ընթացիկ ստուգումներն անհարգելի պատճառով չհանձնած կամ արդյունարար նվազագույն 8 միավորը չհավաքած ուսանողներն

իրավունք ունեն դրանք լրացնելու և հանձնելու ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում, սակայն չեն կարող վաստակել ավելի, քան անցողիկ 8 միավորը:

8. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:
9. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակը ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

9. Ծրագրի եզրափակիչ ատեստավորումը

1. Ուսանողի կողմից ծրագրի ընդհանուր կրթական արդյունքներին համապատասխան կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի (նախագիծ, ատենախոսություն և այլն) կատարումով և պաշտպանությամբ և ծրագրի ավարտից հետո կազմակերպվող մասնագիտական ամփոփիչ քննությամբ, որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:
2. Ավարտական աշխատանքի թեման ընտրվում և հաստատվում է ավարտական ուստարվա առաջին 2 շաբաթների ընթացքում: Աշխատանքը կատարվում է ավարտական ուստարվա ընթացքում:
3. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 4 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.
  - ա) Աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) քննարկմանը: Աշխատանքի հետ ներկայացվում է գիտական դեկավարի կարծիքը, որը ներառում է կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն:
  - բ) Ավարտական աշխատանքի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում՝ աշխատանքի հեղինակի մասնակցությամբ: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում բակալավրի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և լրացուցիչ քննարկման ներկայացնել այն: Դրական եզրակացության դեպքում մասնագիտացնող ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության:
  - գ) Մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) կողմից աշխատանքը գրախոսության ուղարկելու կազմակերպում:
  - դ) Ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն պետական քննական հանձնաժողովի նիստում և բակալավրի աստիճանի շնորհում:
4. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և մասնագիտական ամփոփիչ քննության գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 4-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

5. Ավարտական աշխատանքի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանված են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 5.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Ներկայացման որակը	6
2	Ձևակերպման որակը	6
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6
4	Արդիականությունը/նորույթը	2
	Ընդամենը`	20

10. Կրեդիտների փոխանցումը

- Այլ բուհերից ԱՏԿՀ բակալավրի կրթական ծրագիր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա` երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ` ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:
- Այլ ուսումնական ծրագրից ԱՏԿՀ բակալավրի ուսումնական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե`
  - դրանց բովանդակությունները միանման են,
  - կան բովանդակային ոչ էական տարբերություններ,
  - առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:
- Այլ բուհում ԱՏԿՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա` ուսանողի, ԱՏԿՀ-ի և ընդունող/հյուրընկալող բուհի միջև:
- Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար Համալսարանն ունի *ECTS-ի բուհական համակարգող*:

11. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

- Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետը կազմակերպում է ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:
- Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում

իրեն կցված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը՝ առաջինից մինչև ավարտական կուրս:

3. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ:

12. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսանողը պարտավոր է՝

- ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,

- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,

- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:

2. Ուսանողն իրավունք ունի՝

- ընտրելու տվյալ մասնագիտության ուսուցման համար համալսարանի կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,

- միջբուհական փոխանակման և/կամ ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան ուսումնառելու այլ բուհում,

- փոխադրվելու մեկ այլ բուհ համաձայն ՀՀ կառավարության սահմանված կարգի,

- ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԱՏԿՀ-ում, համաձայն գործող կարգի,

- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,

- բակալավրի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող պաշտոնական փաստաթղթի հետ միասին անվճար ստանալու համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված հայերեն և անգլերեն լեզուներով՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության համապատասխան որոշման:

Ավարտական պահանջներ

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԱՏԿՀ-ի ուսանողը պետք է հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (ներառյալ կուրսային աշխատանքներ և պրակտիկաներ), որոնց համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը պետք է կազմի առնվազն 8,00 ներառյալ 4 կրեդիտ արժեքով մասնագիտական ամփոփիչ քննությունը և 12 կրեդիտ արժեքով ավարտական աշխատանքը:

2. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն 36 կրեդիտ հումանիտար և սոցիալ- տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում 4 կրեդիտ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 10 կրեդիտ՝ մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից

(ներառյալ 2 կրեդիտ կամընտրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 20 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորման ձևերից:

3. Մնացած 174 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

13. 21 Ի Ծ ձեռնարկ 3 Ի 3 Կ 08 3 ձեռնարկ

2008 – 2009 ձեռնարկ 3 Ի 3 Կ 3 ձեռնարկ

2 Կ 3 Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ

01 ձեռնարկ «Ա» ձեռնարկ 2008 Ա. – 23 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ 2009 Ա.	
ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	01 ձեռնարկ «Ա» ձեռնարկ
1 - Կ 3 Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	22 – 26 ձեռնարկ «Ա» ձեռնարկ
1 - Կ 3 Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	13 – 24 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ
2 - ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	20 – 24 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ
3 - ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	17 – 21 Կ 3 ձեռնարկ
2 - ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	08 – 19 1 ձեռնարկ «Ա» ձեռնարկ
4 - ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	22 – 26 1 ձեռնարկ «Ա» ձեռնարկ
1 ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ ձեռնարկ 3 Կ 3 ձեռնարկ	22 – 26 1 ձեռնարկ «Ա» ձեռնարկ
ձեռնարկ 3 Կ 3 ձեռնարկ	26 1 ձեռնարկ «Ա» ձեռնարկ
Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	29 – 31 1 ձեռնարկ «Ա» ձեռնարկ - 23 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ
ՕՍ՝ Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ 3 ձեռնարկ	28 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ – 08 Կ 3 ձեռնարկ 3 ձեռնարկ

Կ 3 Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ

09 Կ 3 ձեռնարկ 3 ձեռնարկ 2009 Ա. – 26 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ 2009 Ա.	
ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	09 Կ 3 ձեռնարկ 3 ձեռնարկ
1 - Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	02 – 06 Կ 3 ձեռնարկ 3 ձեռնարկ
1 - Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	23 Կ 3 ձեռնարկ 3 ձեռնարկ – 03 3 ձեռնարկ
2 - ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	30 Կ 3 ձեռնարկ 3 ձեռնարկ – 03 3 ձեռնարկ
3 - ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	27 3 ձեռնարկ – 04 Կ 3 ձեռնարկ
2 - ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	18 – 29 Կ 3 ձեռնարկ
4 - ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	01 – 05 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ
1 ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ ձեռնարկ 3 Կ 3 ձեռնարկ	01 - 05 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ
ձեռնարկ 3 Կ 3 ձեռնարկ	05 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ
Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	08 - 26 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ
2 Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ 3 Կ 3 ձեռնարկ 3 ձեռնարկ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ	27 3 ձեռնարկ – 30 Կ 3 ձեռնարկ
2 Կ 3 Կ 3 Կ 3 ձեռնարկ 3 ձեռնարկ	01 Նոյեմբեր 3 ձեռնարկ – 31 Կ 3 ձեռնարկ

14. Եզրափակիչ դրույթներ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվում 2008/09 ուսումնական տարում ԱՏԿՀ քակալավրի կրթական ծրագրերում ընդգրկված 1-ին կուրսի ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար: